

Photo: pixabay

ALERT PRAWNY

Pomoc publiczna dla przedsiębiorców na podstawie ustawy antykryzysowej a pomoc publiczna otrzymywana z innych źródeł

CZY POMOC DE MINIMIS WYKLUCZA POMOC NA PODSTAWIE TARCZY?

To że jako przedsiębiorcy w bieżącym roku otrzymujemy pomoc publiczną z różnych źródeł, także unijnych, nie wyłącza możliwości pozyskiwania środków finansowych w ramach pomocy ustanowionej na podstawie ustawy antykryzysowej (tzw. Tarczy antykryzysowej)¹. Dotyczy to również pomocy *de minimis* dla małych i średnich przedsiębiorstw. Kwota pobrana z tego tytułu nie ma znaczenia dla oceny możliwości wypłaty dodatkowych świadczeń przysługujących z racji wybuchu pandemii koronawirusa i odwrotnie – **wniosek o pomoc finansową z Tarczy nie wyklucza równoległego wniosku o dofinansowanie z innego źródła.**

---

¹ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 poz. 374).

Wynika to z wytycznych Komisji Europejskiej, która zajmuje się opiniowaniem zgodności pomocy publicznej państw członkowskich z zasadami konkurencji².

WDROŻENIE POMOCY PUBLICZNEJ W CZASIE PANDEMII – PROCEDURY NADAL OBOWIĄZUJĄ

Należy pamiętać, że niezależnie od obowiązujących w czasie pandemii przepisów dotyczących możliwości pozyskania dodatkowej pomocy od państwa przez przedsiębiorców, bez zmian pozostają procedury jej udzielania wynikające z ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej³.

Co do zasady, zgodnie z art. 107 i 108 TFUE⁴, wszelka pomoc państwa udzielana przedsiębiorstwom musi być zgłaszana Komisji Europejskiej. Wyjątkiem w tym zakresie jest pomoc *de minimis*, tj. pomoc publiczna udzielana małym i średnim przedsiębiorstwom, która na podstawie przepisów rozporządzenia KE nr 1407/2013 wyłączona jest spod ogólnej zasady kontroli udzielania wsparcia przez państwo, które mogłoby zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów.

W związku z potrzebą skoordynowanego i zgodnego z prawem unijnym działania państw członkowskich w dobie kryzysu, Komisja Europejska wydała **Komunikat dot. Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 z dnia 19 marca 2020 r.** (tzw. Tymczasowe ramy, dalej jako: „**Komunikat**”). Pomoc udzielaną przez państwo z powodu pandemii koronawirusa, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, można zakwalifikować w dwojaki sposób:

- 1) na podstawie z art. 107 ust. 2 b) TFUE jako pomoc mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi, która tym samym **jest zgodna z rynkiem wewnętrznym**,
- 2) albo na podstawie art. 107 ust. 3 b) TFUE jako pomoc mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Państwa Członkowskiego, która **może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym**.

RODZAJE ULG W TARCZY A PRZEPISY TFUE

W ramach Tarczy antykryzysowej jednostki samorządu terytorialnego mogą dotkniętym kryzysem przedsiębiorcom udzielać:

1. **ulg związanych z podatkiem od nieruchomości** (art. 15p i art. 15q Tarczy, które dają radzie gminy możliwość zwolnienia z podatku od nieruchomości bądź przedłużenia terminów płatności rat) lub
2. **ulg w spłatach należności cywilnoprawnych** (art. 15zzze, art. 15zzzf, art. 15zzzg – m.in. możliwość umorzenia, rozłożenia na raty lub odstąpienia od dochodzenia należności z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania albo innych należności cywilnoprawnych).

²

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_consolidated_version_as_amended_3_april_and_8_may_2020_pl.pdf

³ t.j. Dz.U. z 2020 poz. 708.

⁴ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Rzym.1957.03.25.; Dz.U.2004.90.864/2 z dnia 2004.04.30

Powyższe regulacje zgodnie z art. 15zzzh stanowią pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce w rozumieniu art. 107 ust. 3b) TFUE, według warunków określonych w Komunikacie Komisji Europejskiej.

W związku z tym, zgodnie z potwierdzonym w treści Komunikatu sposobem interpretacji TFUE, pomoc taka nie jest z góry uznawana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Jej implementacja musi zostać poprzedzona akceptacją Komisji Europejskiej, która sprawdza, czy zgłoszone środki pomocy państwa są konieczne, odpowiednie i proporcjonalne w celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce danego państwa członkowskiego oraz czy spełniają inne wymagania wpływające z prawa unijnego (sekcja 2. ust. 19 Komunikatu).

Decyzja z w sprawie zatwierdzenia polskiego programu pomocy została przyjęta 10 marca 2020 r. ze skutkiem od 3 kwietnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Przed upływem tego terminu (w celu zagwarantowania pewności prawa) Komisja oceni, czy konieczne jest wydłużenie ich obowiązywania.

Jednocześnie zatwierdzenie polskiego programu ma taki skutek, że **wykonywanie uprawnień pomocowych na mocy Tarczy przez jednostki samorządu terytorialnego nie będzie wymagała dodatkowego zgłaszania do UOKiK, ani tym bardziej do Komisji Europejskiej.** Procedura udzielania zwolnień jest zatem zdecydowanie szybsza niż przy zwolnieniach na innych podstawach.

OGRANICZENIA ZWIĄZANE Z WYPŁACANIEM POMOCY NA PODSTAWIE TARCZY

Jeśli chodzi o wdrożenie pomocy przedsiębiorcom, należy podkreślić, że **tymczasową pomoc przyznaną na podstawie tarczy antykryzysowej można kumulować z wszelkimi innymi środkami w wsparcia unijnego** – z wyjątkiem pożyczek i gwarancji dotyczących tej samej pożyczki i przekraczających progi przewidziane w ramach tymczasowych. Możliwość kumulacji dotyczy także pomocy objętej zakresem rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*⁵.

Oznacza to w praktyce, że **wartość dotychczas otrzymanej pomocy w ramach rozporządzenia KE nr 1407/2013 nie ma żadnego wpływu na możliwość otrzymania pomocy związanej z zapobieganiem poważnym zaburzeniom w gospodarce związanych z pandemią koronawirusa** – limit pomocy *de minimis* (do kwoty 200 000 euro na przedsiębiorstwo w ciągu trzech lat podatkowych) jest całkowicie odrębny od limitu pomocy z Ram tymczasowych Komisji (czyli pośrednio również z Tarczy).

Jedynym ograniczeniem narzuconym ze strony Unii Europejskiej względem państw członkowskich jest obowiązek zobowiązania się do unikania nienależnej kumulacji środków wsparcia, czyli ograniczenia wsparcia do takiej wysokości, która będzie służyła zaspokojeniu **wyłącznie realnych potrzeb przedsiębiorstw.**

INNE ROZWIĄZANIA POMOCOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – NIEZALEŻNE OD STANU EPIDEMII

⁵ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.)

Przedsiębiorcy powinni pamiętać, że mogą wnioskować o pomoc finansową w związku z dotyczącymi ich kryzysem nie tylko przy pomocy regulacji zawartych w Tarczy, ale także w ramach dotychczas istniejących źródeł – przede wszystkim związanych z wyżej już opisaną pomocą *de minimis*.

- 1) art. 7 ust. 3 lub art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶ przewiduje możliwość **zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych** na podstawie:
  - a. rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy *de minimis* – przy zachowaniu wyżej wskazanego limitu 200.000 euro oraz innych dodatkowych wymagań, na podstawie uchwały rady gminy, zgłoszonej przed wdrożeniem Prezesowi UOKiK, który może w ciągu 14 dni przedstawić zastrzeżenia;
  - b. rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014⁷ i rozporządzenia Rady Ministrów z 9.01.2015 r.⁸ – bez konieczności spełniania dodatkowych wymagań ani zgłoszenia Prezesowi UOKiK, w celu wsparcia określonych inwestycji, związanych np. z zachowaniem kultury i dziedzictwa narodowego, rozwojem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, czy infrastruktury lokalnej; przyznanie pomocy jest ułatwione ale też zależne od realizacji konkretnych inwestycji przez przedsiębiorcę;
- 2) art. 5 ust. 2-4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych przewiduje możliwość **obniżenia stawek podatku od nieruchomości** poprzez uchwałę rady gminy – również w ramach pomocy *de minimis*, tj. w limicie kwotowym, a dodatkowo w celu wsparcia jedynie konkretnych rodzajów bądź sektorów działalności gospodarczej; pomocą *de minimis* w odniesieniu do zmniejszenia wysokości podatku będzie różnica między stawką podstawową a obniżoną; uchwała obniżająca podatek lub opłatę musi również zostać zgłoszona Prezesowi UOKiK do zaopiniowania;
- 3) art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁹ daje gminnym organom podatkowym **możliwość umorzenia lub udzielania innego rodzaju ulg (np. odroczenie płatności, rozłożenie na raty) w spłacie należności podatkowych** – taka pomoc może zostać udzielona w formie uchwały i być kierowana w ramach konkretnych programów rządowych lub samorządowych zarówno indywidualnie jak i do różnego rodzaju przedsiębiorstw;
- 4) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰ – pomoc w postaci **ulg w spłacie zobowiązań cywilnoprawnych** w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym – przy procedurze podobnej do uchwał podatkowych przyznających pomoc *de minimis*, tj. możliwości przesłania zastrzeżeń przez Prezesa UOKiK.

PODSUMOWANIE

⁶ t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1170.

⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U.UE.L.2014.187.1).

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (Dz.U. z 2015 poz. 174).

⁹ t.j. Dz.U. z 2019 poz. 900.

¹⁰t.j. Dz.U.z 2019 poz. 869.

Wielość źródeł, z których możemy otrzymać pomoc w tym trudnym czasie, zachęca do poszukiwania dofinansowań przewidzianych w innych przepisach niż w Tarczy antykryzysowej. Warto przeanalizować sytuację swojego przedsiębiorstwa i sprawdzić, czy działalność gospodarcza spełnia kryteria więcej niż tylko podstawowej pomocy związanej z pandemią, a następnie złożyć także inne wnioski o dostępne a przecież tak potrzebne w dobie kryzysu dofinansowanie.

ZAPEWNIAMY POMOC

Na wszelkie Państwa pytania dotyczące obowiązków i uprawnień pracodawcy w związku z epidemią COVID -19 odpowiedzą prawnicy FILIPIAK BABICZ LEGAL Spółka komandytowa z siedzibą w Poznaniu

Rafał Kowalczyk
adwokat
r.kowalczyk@filipiakbabcich.com

Barbara Stefanowicz
aplikant radcowski | prawnik
b.stefanowicz@filipiakbabcich.com